

Briselē, 4.5.2016.
COM(2016) 279 final

2016/0141 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas

(Turcija)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

2013. gada 16. decembrī Eiropas Savienība (ES) un Turcija sāka dialogu par vīzu režīma liberalizāciju, kad paralēli tika parakstīts ES un Turcijas nolīgums par atpakaļuzņemšanu. Dialoga par vīzu režīma liberalizāciju pamatā ir *Ceļvedis bezvīzu režīmam ar Turciju* ("Ceļvedis"), kas ir dokuments, kurā ir izklāstītas prasības, kas Turcijai ir jāizpilda, lai Eiropas Parlaments un Padome varētu izdarīt grozījumus Regulā (EK) Nr. 539/2001¹, kas ļautu Turcijas pilsoņiem, kuriem ir ES standartiem atbilstīgas biometriskās pases, ieceļot dalībvalstīs bez vīzas īstermiņa uzturēšanās nolūkos (t.i., līdz 90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā). Ceļvedī ietvertās 72 prasības ir sadalītas piecās tematiskās grupās ("blokos"): dokumentu drošība; migrācijas pārvaldība; sabiedriskā kārtība un drošība, pamattiesības un neatbilstīgu migrantu atpakaļuzņemšana.

2014. gada 20. oktobrī Komisija pieņēma *Pirmo ziņojumu par Turcijas panākto progresu tās vīzu režīma liberalizācijas ceļveža prasību izpildē*² ("Pirmais ziņojums"). Tajā tika izvērtēta katras prasības izpilde un sniegti ieteikumi, lai panāktu turpmāku progresu attiecībā uz visām prasībām.

ES un Turcijas samītā 2015. gada 29. novembrī Turcijas puse pauda savu apņemšanos paātrināt ceļveža izpildi, tostarp paredzot ES un Turcijas nolīguma par atpakaļuzņemšanu visu noteikumu īstenošanu, nolūkā panākt vīzu režīma liberalizāciju līdz 2016. gada oktobrim³. Eiropas Savienība atzinīgi novērtēja šo apņemšanos.

Komisija 2016. gada 4. martā pieņēma savu *Otro ziņojumu par Turcijas panākto progresu tās vīzu režīma liberalizācijas ceļveža prasību izpildē*⁴ ("Otrais ziņojums"), novērtējot progresu, ko Turcija panākusi, īstenojot ceļvedī noteiktās prasības. Tā secināja, ka kopš ES un Turcijas 2015. gada 29. novembra samita Turcijas iestādes bija pastiprinājušas savus centienus ceļveža īstenošanā. Tā sniedza konkrētus ieteikumus par pasākumiem, kas būtu jāveic Turcijai, lai gūtu turpmāku progresu ceļā uz visu prasību galīgu izpildi, un mudināja Turcijas iestādes vēl vairāk paātrināt reformu procesu, steidzamā kārtā risinot ziņojumā noteiktos atlikušos jautājumus. Ziņojumā tika apstiprinātas jomas, kurās Turcija ir izpildījusi kritērijus, un noteiktas darbības, kas jāveic, lai nodrošinātu, ka Turcija panāk atbilstību visiem ceļvedī noteiktajiem kritērijiem.

2016. gada 7. un 18. martā notika ES valstu vai to valdību vadītāju sanāksmes ar Turciju. Pēdējā no minētajām sanāksmēm noslēdzās ar ES un Turcijas paziņojumu⁵, kurā noteikts, ka "vīzu režīma liberalizācijas ceļveža izpilde tiks paātrināta attiecībā uz visām iesaistītajām dalībvalstīm nolūkā atcelt vīzu režīma prasības Turcijas pilsoņiem vēlākais līdz 2016. gada jūnija beigām, ja būs izpildīti visi kritēriji. Šajā nolūkā Turcija veiks visus nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu atlikušās prasības, lai Komisija pēc tam, kad tā būs veikusi nepieciešamo novērtējumu par atbilstību kritērijiem, varētu iesniegt atbilstošu priekšlikumu

¹ Padomes Regula (EK) Nr. 539/2001 (2001. gada 15. marts), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas, OV L 81, 21.3.2001., 1. lpp.

² COM(2014) 646 *final*.

³ Paziņojums, kas pieņemts ES valstu vai to valdību vadītāju sanāksmē ar Turciju: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/11/29-eu-turkey-meeting-statement/>

⁴ COM(2016) 140 *final*.

⁵ Paziņojums, kas pieņemts ES valstu vai to valdību vadītāju sanāksmē ar Turciju: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>.

līdz aprīļa beigām, pamatojoties uz ko Eiropas Parlaments un Padome var pieņemt galīgo lēmumu".

Trešajā ziņojumā par Turcijas panākto progresu tās vīzu režīma liberalizācijas ceļveža prasību izpildē⁶, kas iesniegts paralēli šim priekšlikumam, Komisija norāda, ka kopš ES un Turcijas 2015. gada 29. novembra samita Turcija ir parādījusi jaunu iesaistes un apņemšanās līmeni, pēdējos mēnešos Turcijas iestādes ir vēl vairāk pastiprinājušas savus centienus, lai izpildītu minēto nosacījumu. Komisija atzīst Turcijas iestāžu līdz šim gūtos ievērojamus panākumus un mudina tās steidzami paātrināt šos centienus, lai izpildītu visas prasības nolūkā līdz jūnija beigām panākt vīzu režīma liberalizāciju.

Kā norādīts minētajā ziņojumā, Turcijas iestādēm tomēr vēl nav izdevies sasniegt šo vērienīgo mērķi, jo no 72 prasībām vēl nav izpildītas 7. Dažas no tām ir īpaši svarīgas.

Praktisku un procesuālu iemeslu dēļ divu no minēto septiņu prasību īstenošanai ir nepieciešams ilgāks laiks, tāpēc tās nav bijis iespējams pilnībā izpildīt līdz šā priekšlikuma iesniegšanas brīdim. Tas attiecas uz šādiem diviem kritērijiem:

- esošo biometrisko pasu atjaunināšana, tajās iekļaujot drošības elementus saskaņā ar jaunākajiem ES standartiem;
- ES un Turcijas nolīguma par atpakaļuzņemšanu noteikumu pilnīga īstenošana, tostarp attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo atpakaļuzņemšanu.

Kā norādīts ziņojumā, Komisija un Turcijas iestādes ir vienojušās par praktiskiem veidiem, kā īstenot minētos kritērijus līdz to pilnīgai izpildei.

Komisija aicina Turcijas iestādes steidzami veikt pasākumus, kas ir nepieciešami, lai izpildītu ceļvedī noteiktos atlikušos kritērijus, proti:

- pasākumu pieņemšana, lai novērstu korupciju, kā paredzēts ceļvedī, tas ir, nodrošināt, ka tiek efektīvi īstenoti turpmāki pasākumi saistībā ar ieteikumiem, ko sniegusi Eiropas Padomes Pretkorupcijas starpvalstu grupa (*GRECO*);
- tiesību aktu par personas datu aizsardzību saskaņošana ar ES standartiem, īpaši tādēļ, lai nodrošinātu, ka datu aizsardzības iestāde var rīkoties neatkarīgi un tiesībaizsardzības iestāžu darbības ietilpst šo tiesību aktu piemērošanas jomā;
- vienošanās par operatīvās sadarbības nolīgumu ar Eiropolu. Tas arī ir atkarīgs no iepriekš minētajām izmaiņām tiesību aktos par datu aizsardzību;
- efektīvas tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās piedāvāšana visām ES dalībvalstīm;
- tiesību aktu un prakses pārskatīšana terorisma apkarošanas jomā saskaņā ar Eiropas standartiem, jo īpaši labāk saskaņojot terorisma definīciju ar definīciju, kas noteikta Pamatlēmumā 2002/475/TI, kas grozīts, lai sašaurinātu definīcijas tvērumu, un ieviešot samērīguma kritēriju.

Pieņemot, ka Turcijas iestādes steidzamā kārtā un saskaņā ar 2016. gada 18. martā pausto apņemšanos izpildīs atlikušos ceļveža kritērijus, Komisija nolēma iesniegt priekšlikumu, lai grozītu Regulu (EK) Nr. 539/2001 un atceltu vīzas prasību Turcijas pilsoņiem, kas ir ES standartiem atbilstīgu biometrisko pasu turētāji.

Lai palīdzētu likumdevējiem lēmuma pieņemšanā, Komisija turpinās uzraudzīt pasākumus, ko veic Turcijas iestādes, lai izpildītu atlikušās ceļvedī noteiktās prasības.

⁶ COM(2016) 278 final.

Iesniedzot šo priekšlikumu maija sākumā, sāksies astoņu nedēļu periods no brīža, kad projekts tiks darīts pieejams valstu parlamentiem, līdz brīdim, kad tas tiks pieņemts jūnija beigās, kā minēts ES un Turcijas 2016. gada 18. marta paziņojumā un saskaņā ar 4. pantu Līgumu 1. Protokolā par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā. Priekšlikums būtībā nodrošina, ka var sasniegt ES un Turcijas paziņojumā noteikto galveno mērķi, par ko valstu vai to valdību vadītāji vienojās 18. martā.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem politikas jomā**

Ar Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001 izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas. Regula (EK) Nr. 539/2001 tiek piemērota visās dalībvalstīs, izņemot Īriju un Apvienoto Karalisti, kā arī Islandē, Lihtenšteinā, Norvēģijā un Šveicē. Regula ir daļa no ES kopējas vīzu politikas attiecībā uz īstermiņa uzturēšanos (90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā).

Turcija ir patlaban ietverta Regulas (EK) Nr. 539/2001 I pielikumā, tas ir, to valstu sarakstā, kuru pilsoņiem ieceļošanai ES dalībvalstu teritorijā ir nepieciešama vīza.

Regula (EK) Nr. 539/2001 pēdējo reizi tika grozīta ar Regulu (ES) Nr. 259/2014⁷, kad Moldova tika pārvietota uz bezvīzu režīma valstu sarakstu, jo tā bija veiksmīgi īstenojusi savu VRLRP; un ar Regulu (ES) Nr. 509/2014⁸, kad piecas Karību jūras⁹ un vienpadsmit Klusā okeāna reģiona valstis¹⁰, kā arī Kolumbija, Peru un Apvienotie Arābu Emirāti tika atbrīvotas no vīzas prasības ar nosacījumu, ka tiks noslēgti nolīgumi par vīzu atcelšanu starp ES un attiecīgajām trešajām valstīm pēc vīzu režīma sarakstu periodiskas pārskatīšanas. Komisija 2016. gada 9. martā un 20. aprīlī nāca klajā ar priekšlikumiem grozīt Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko attiecīgi Gruziju¹¹ un Ukrainu¹² pārvieto uz bezvīzu režīma valstu sarakstu, pēc tam, kad tās bija sekmīgi izpildījušas savus VRLRP plānus.

Kritēriji, kas būtu jāņem vērā (katru gadījumu novērtējot atsevišķi), nosakot trešās valstis, kuru valstspiederīgajiem piemēro vīzas prasību vai kurus no tās atbrīvo, ir noteikti 1. pantā Regulā (EK) Nr. 539/2001 (kā ieviests ar Regulu (ES) Nr. 509/2014). Tie ietver "nelegālu imigrāciju, sabiedrisko kārtību un drošību, ekonomisko ieguvumu, jo īpaši tūrisma un ārējās tirdzniecības jomā, kā arī Savienības ārējās attiecības ar attiecīgajām trešām valstīm, apsvērumus par cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, kā arī sekas, kas tiks radītas attiecībā uz reģionālo vienotību un savstarpību."¹³ Īpaša uzmanība būtu jāvelta ieceļošanas dokumentu drošībai, kurus izdevušas attiecīgās trešās valstis.

Attiecībā uz savstarpējību Turcijas valdība 2016. gada 2. maijā pieņēma dekrētu, nosakot, ka visu dalībvalstu pilsoņi varēs ieceļot Turcijā bez vīzas no dienas, kad tiks atcelta vīzas prasība

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 259/2014 (2014. gada 3. aprīlis), ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas, OV L 105, 8.4.2014., 9. lpp.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 509/2014 (ceturtdiena, 2014. gada 15. maijā), ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas, OV L 149, 20.5.2014., 67. lpp.

⁹ Dominika, Grenāda, Sentlūsija, Sentvinsenta un Grenādina, Trinidāda un Tobāgo.

¹⁰ Kiribati, Māršala salas, Mikronēzija, Nauru, Palau, Samoa, Zālamana salas, Tuvalu, Tonga, Austrumtimora un Vanuatu.

¹¹ COM(2016) 142 *final*.

¹² COM(2016) 236 *final*.

¹³ Padomes 2001. gada 15. marta Regula (EK) Nr. 539/2001, ar ko uzskaitītas trešās valstis, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī tās trešās valstis, kuru pilsoņi ir atbrīvoti no šīs prasības.

Turcijas pilsoņiem.

- **Saskanība ar citām ES politikas jomām**

Komisija 2016. gada 6. aprīlī ierosināja izveidot ES Ieceļošanas/izceļošanas sistēmu (EES), lai stiprinātu Šengenas zonas ārējās robežas¹⁴. Šā priekšlikuma galvenie mērķi ir uzlabot robežpārbaužu kvalitāti attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem un nodrošināt personu, kas pārsniedz atļautās uzturēšanās termiņu, sistemātisku un uzticamu identifikāciju. Līdz ar to plānotā EES būs svarīgs elements, lai nodrošinātu to, ka trešo valstu valstspiederīgie likumīgi izmanto bezvīzu uzturēšanās periodu Šengenas zonā, un palīdzēs novērst tādu valstspiederīgo neatbilstīgu migrāciju no valstīm, kurām piemēro bezvīzu režīmu.

Turklāt Paziņojumā¹⁵ Komisija izklāstīja, ka tā novērtēs, cik būtu nepieciešami, tehniski iespējami un samērīgi izveidot ES Ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (ETIAS). Komisija ir apņēmusies vēl 2016. gadā izpētīt, vai šāda papildu kontrole attiecībā uz bezvīzu režīma valstu valstspiederīgajiem ir tehniski iespējama un samērīga, un efektīvi veicina Šengenas zonas drošības uzturēšanu un stiprināšanu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Tā kā šis priekšlikums grozīs ES kopējo vīzu politiku, priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 77. panta 2. punkta a) apakšpunkts. Ierosinātajā regulā ir ietverta Šengenas *acquis* pilnveidošana.

- **Subsidiaritāte, proporcionalitāte un instrumenta izvēle**

Tā kā Regula (EK) Nr. 539/2001 ir ES tiesību akts, to var grozīt tikai ar līdzvērtīgu tiesību aktu. Dalībvalstis nevar rīkoties atsevišķi, lai sasniegtu minēto politikas mērķi. Nav pieejami citi (nelegislatīvi) risinājumi politikas mērķa sasniegšanai.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Ir notikušas regulāras apspriedes ar dalībvalstīm Tieslietu un iekšlietu padomes sanāksmēs, Pastāvīgo pārstāvju komitejā, Padomes darba grupā attiecībā uz paplašināšanos (*COELA*), sanāksmēs ar dalībvalstu tieslietu un iekšlietu padomniekiem un vairākās prezentācijās Eiropas Parlamentam par situāciju attiecībā uz vīzu režīma liberalizācijas dialogu plenārsesijās un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejā (*LIBE*).

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Komisija ir apkopojusi visaptverošus datus par Turcijas veikto visu ceļvedī ietverto kritēriju īstenošanu. Norisinoties dialogam par vīzu režīma liberalizāciju ar Turciju un jo īpaši ņemot vērā tās ziņojumu sagatavošanu, Komisijas dienestu, Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD), ES dalībvalstu un attiecīgo ES aģentūru (*Frontex, EASO, Europol, Eurojust*)

¹⁴ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru izveido Ieceļošanas/izceļošanas sistēmu (IIS), lai reģistrētu to trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un izceļošanas datus un ieceļošanas atteikumus, kuri šķērso Eiropas Savienības dalībvalstu ārējās robežas, un ar kuru nosaka nosacījumus piekļuvei IIS tiesībaizsardzības nolūkos, COM(2016) 194 *final*.

¹⁵ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei "Spēcīgākas un viedākas robežu un drošības informācijas sistēmas", COM(2016) 205 *final*.

eksperti analizēja Turcijas tiesību aktus jomās, uz kurām attiecas dialogs par vīzu režīma liberalizāciju, kā arī to praktisku īstenošanu. Notika vairākas tehniskas sarunas un apmeklējumi uz vietas, un tika apkopoti daudz datu ar Turcijas iestāžu un ekspertu palīdzību.

- **Ietekmes novērtējums**

Komisijas Otrajam ziņojumam, kas izdots 2016. gada 4. martā, tika pievienots Komisijas dienestu darba dokuments¹⁶, kurā, pamatojoties uz *EUROSTAT* statistisko informāciju, attiecīgo ES aģentūru darbu un novērotajām tendencēm, tika novērtēta Turcijai piemērojamā vīzu režīma liberalizācijas iespējamā ietekme uz migrācijas situāciju Eiropas Savienībā.

Trešajā ziņojumā, kas izdots paralēli šim priekšlikumam, ir pievienots Komisijas dienestu darba dokuments¹⁷, kurā attiecībā uz katru prasību ir sniegta faktiskā informācija par tās izpildes stāvokli. Šajā dokumentā ir arī ietverts novērtējums par Turcijai piemērojamā vīzu režīma liberalizācijas iespējamo ietekmi uz drošības situāciju Eiropas Savienībā.

Nav nepieciešams veikt turpmāku ietekmes novērtējumu.

- **Pamattiesības**

Šim priekšlikumam nav negatīvas ietekmes uz pamattiesību aizsardzību Eiropas Savienībā. Ceļveža kritēriju īstenošana uzlabos cilvēktiesību aizsardzību Turcijā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

neattiecas

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, novērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Grozītā regula būs tieši piemērojama no tās spēkā stāšanās dienas, un to nekavējoties īsteno dalībvalstīs. Nav nepieciešams izstrādāt īstenošanas plānu.

Komisija turpinās aktīvi uzraudzīt, kā Turcija nepārtraukti īsteno visus kritērijus, kas noteikti ceļveža piecos tematiskajos blokos, izmantojot esošās asociācijas struktūras un dialogu, un, ja nepieciešams, *ad hoc* turpmāko pasākumu mehānismus.

Jo īpaši pat pēc bezvīzu režīma piešķiršanas Turcijai Komisija, regulāri organizējot ES un Turcijas apvienotās atpakaļuzņemšanas komitejas sanāksmes, turpinās uzraudzīt, kā Turcija īsteno ES un Turcijas nolīguma par atpakaļuzņemšanu noteikumus. Minēto noteikumu ievērošana attiecībā uz visām ES dalībvalstīm ir viena no bezvīzu režīma pamatprasībām.

- **Konkrēto priekšlikuma noteikumu detalizēts skaidrojums**

Regula (EK) Nr. 539/2001 tiks grozīta, pārceļot Turciju no I pielikuma (to valstu saraksts, kuru pilsoņiem ieeļošanai ES nepieciešama vīza) uz II pielikumu (bezvīzu režīma valstu saraksts). Saskaņā ar ceļvedi tiks pievienota zemspītras piezīme, kurā precizēs, ka bezvīzu režīms attieksies uz biometrisko pasu turētājiem, kuras izdotas saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2252/2004, jo īpaši ar pirkstu nospiedumu šifru, ko aizsargā Papildu piekļuves kontrole (SAC).

Turcija ir paziņojusi Komisijai, ka tā pabeigs visas nepieciešamās reformas, lai izdotu ES standartiem atbilstīgas biometriskas pases līdz 2016. gada beigām. Paralēli Turcija jau līdz

¹⁶ SWD (2016) 97 final.

¹⁷ SWD (2016) 161 final.

jūnija sākumam nodrošinās, ka visas pasēs, kas tiks izdotas, ietvers pasēs turētāja fotogrāfiju un pirkstu nospiedumus mikroshēmā un pilnībā atbildīs Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) standartiem. Šajās pasēs pirkstu nospiedumus aizsargās ar Izvērstas piekļuves kontroles (EAC) šifru. Līdz ar to bezvīzu režīms izņēmuma kārtā arī attieksies uz minēto pasu turētājiem, ja tās tiks izdotas laikposmā no 2016. gada 1. jūnijam līdz 31. decembrim. Šis izņēmums zaudēs spēku 2017. gada 31. decembrī. Pirms sākas bezvīzu režīms, Turcijai būtu visām dalībvalstīm jādara pieejami sertifikāti, kas ļauj apliecināt un lasīt informāciju, kas uzglabāta Turcijas pasu mikroshēmās.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas

(Turcija)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Ar Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001¹⁸ izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas. I un II pielikumā ietverto trešo valstu sarakstu saturam būtu jāatbilst un būtu jāturpina atbilst tajā izklāstītajiem kritērijiem. Atsauces uz trešām valstīm, kurās attiecībā uz minētajiem kritērijiem situācija ir mainījusies, būtu attiecīgā gadījumā jāpārceļ no viena pielikuma uz otru.
- (2) Kritēriji, kas būtu jāņem vērā (katru gadījumu novērtējot atsevišķi), nosakot trešās valstis, kuru valstspiederīgajiem piemēro vīzas prasību vai kurus no tās atbrīvo, ir noteikti 1. pantā Regulā (EK) Nr. 539/2001. Tie ietver "nelegālu imigrāciju, sabiedrisko kārtību un drošību, ekonomisko ieguvumu, jo īpaši tūrisma un ārējās tirdzniecības jomā, kā arī Savienības ārējās attiecības ar attiecīgajām trešām valstīm, apsvērumus par cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, kā arī sekas, kas tiks radītas attiecībā uz reģionālo vienotību un savstarpību".
- (3) Pēc ES un Turcijas samitiem 2015. gada 29. novembrī un 2016. gada 18. martā tika panākta vienošanās, ka vīzu režīma liberalizācijas ceļveža īstenošana, ko Komisija Turcijas valdībai iesniedza 2013. gada 16. decembrī, tiks paātrināta attiecībā uz visām iesaistītajām dalībvalstīm, lai atceltu vīzas prasības Turcijas pilsoņiem vēlākais līdz 2016. gada jūnijai beigām.
- (4) Vīzu režīma liberalizācija attiecībā uz Turciju ir galvenais elements ES un Turcijas 2016. gada 18. marta paziņojumā. Paziņojumā noteikts, ka vīzas prasība attiecībā uz Turcijas pilsoņiem būtu jāatceļ vēlākais līdz 2016. gada jūnijai beigām. Iesniedzot priekšlikumu par vīzu režīma liberalizāciju maija sākumā, sāksies astoņu nedēļu periods, kas valstu parlamentiem paredzēts ar 4. pantu Līgumu 1. Protokolā par valstu

¹⁸ Padomes Regula (EK) Nr. 539/2001 (2001. gada 15. marts), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas, OV L 81, 21.3.2001., 1. lpp.

parlamentu lomu Eiropas Savienībā, līdz brīdim, kad priekšlikums tiks pieņemts jūnija beigās.

- (5) [Turcija ir izpildījusi sava vīzu režīma liberalizācijas ceļveža prasības. Pamatojoties uz šo novērtējumu un ņemot vērā visus kritērijus, kas uzskaitīti Regulas (EK) Nr. 539/2001 1. pantā, ir lietderīgi atbrīvot Turcijas pilsoņus no vīzas prasības ieeļošanai dalībvalstu teritorijā.]
- (6) Tādēļ Turcija būtu jāpārceļ no I pielikuma Regulā (EK) Nr. 539/2001 uz tās II pielikumu.
- (7) Atbrīvojums no vīzu prasības ir atkarīgs no tā, vai tiek nepārtraukti īstenotas vīzu režīma liberalizācijas ceļveža prasības un Eiropas Savienības un Turcijas 2016. gada 18. marta paziņojums. Komisija aktīvi uzraudzīs prasību un minētā paziņojuma īstenošanu. ES var apturēt atbrīvojumu no vīzu prasības saskaņā ar apturēšanas mehānismu, kas izveidots ar 1.a punktu Regulā (EK) Nr. 539/2001, kas grozīta ar Regulu xxx, ja ir izpildīti tajā paredzētie nosacījumi.
- (8) Šo atbrīvojumu no vīzu prasības būtu jāpiemēro tikai tādu biometrisko pasu turētājiem, kuras izdotas saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2252/2004¹⁹. Izņēmuma kārtā minētais atbrīvojums būtu jāpiemēro arī to biometrisko pasu turētājiem, kas ietver pases turētāju pirkstu nospiedumus, kuras izdotas saskaņā ar Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) standartiem, un ja šādas pases ir izdotas laikposmā no 2016. gada 1. jūnija līdz 31. decembrim. Šis izņēmums zaudēs spēku 2017. gada 31. decembrī.
- (9) Šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Apvienotā Karaliste nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2000/365/EK²⁰. Tādējādi Apvienotā Karaliste nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, kā arī šī regula tai nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (10) Šī Regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK²¹. Tādējādi Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un Īrijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (11) Attiecībā uz Islandi un Norvēģiju — saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienības Padomi un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Padomes Lēmuma 1999/437/EK²² 1. panta B punktā.
- (12) Attiecībā uz Šveici – saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu

¹⁹ Padomes Regula (EK) Nr. 2252/2004 (2004. gada 13. decembris) par drošības elementu un biometrijas standartiem dalībvalstu izdotās pasēs un ceļošanas dokumentos (OV L 385, 29.12.2004., 1. lpp.).

²⁰ Padomes Lēmums 2000/365/EK (2000. gada 29. maijs) par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā, OV L 131, 1.6.2000., 43. lpp.

²¹ Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā, OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.

²² Padomes Lēmums 1999/437/EK (1999. gada 17. maijs) par dažiem pasākumiem, lai piemērotu Eiropas Savienības Padomes, Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē, OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp.

pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK 1. panta B punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2008/146/EK²³ 3. pantu.

- (13) Attiecībā uz Lihtenšteinu – saskaņā ar protokolu, kas parakstīts starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanu Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta 1. panta B punktā Lēmumā 1999/437/EK, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2011/350/ES²⁴ 3. pantu,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 539/2001 groza šādi:

- a) I pielikuma 1. daļā ("VALSTIS") dzēš atsauci uz Turciju.
- b) II pielikuma 1. daļā ("VALSTIS") iekļauj šādu atsauci:
"Turcija"*

* Atbrīvojums no vīzas prasības attiecas tikai uz to biometrisko pasu turētājiem, kuras izdotas saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2252/2004 (2004. gada 13. decembris) par drošības elementu un biometrijas standartiem dalībvalstu izdotās pasēs un ceļošanas dokumentos (OV L 385, 29.12.2004., 1. lpp.). Izņēmuma kārtā šis atbrīvojums attiecas arī uz to biometrisko pasu turētājiem, kas ietver pases turētāju pirkstu nospiedumus un kas izdotas saskaņā ar Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) standartiem, ja šādas pases tika izdotas no 2016. gada 1. jūnija līdz 31. decembrim. Šis izņēmums zaudē spēku 2017. gada 31. decembrī.

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

²³ Padomes Lēmums 2008/146/EK (2008. gada 28. janvāris) par to, lai Eiropas Kopienas vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, OV L 53, 27.2.2008., 1. lpp.

²⁴ Padomes Lēmums 2011/350/ES (2011. gada 7. marts) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanu Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā saistībā ar kontroles atcelšanu pie iekšējām robežām un personu pārvietošanas, OV L 160, 18.6.2011., 19. lpp.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.
Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*